

Dosarul nr. 2ra-1657/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victoria Deli, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată (acțiune obligă) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.54/39 Cooperativă de consum împotriva Victoriei Deli cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.54/39 Cooperativă de consum și a fost casată hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

c o n s t a t ă :

La 29 mai 2019, S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr.54/39 COOP a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Deli cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 5107 din 01 iunie 2006, încheiat între S.A. „Termoelectrica” și A.P.L.P. nr.54/39 COOP, ultima și-a asumat obligația să achite lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate, însă din cauza neonorării obligațiilor de plată, la data de 04 ianuarie 2019, a acumulat o datorie la consumul de energie termică în suma de 11637223,78 de lei, devenind astfel debitorul S.A. „Termoelectrica”. La rândul său, A.P.L.P. nr.54/39 COOP a prestat locatarilor blocurilor locative gestionate servicii de gospodărie comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, ultimii având obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite, în caz contrar, A.P.L.P. nr.54/39 COOP, fiind în drept să acționeze consumatorii de energie termică în instanța de judecată, pentru încasarea datoriei.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietar al apartamentului nr. XX din str. XXXXXXXX, mun. XXXXXX, este înregistrată

Victoria Deli, pe numele căreia la A.P.L.P. nr.54/39 COOP este deschis cont personal și, deși ultima a beneficiat de serviciile comunale în volum deplin, nu a achitat plata energiei termice, pentru perioada octombrie 2014 – martie 2019 acumulând o datorie în mărime de 6339,47 de lei.

A mai invocă reclamanta că, A.P.L.P. nr.54/39 COOP nu a acționat în instanța de judecată consumatorul restant Victoria Deli în scopul încasării datoriei acumulate, din lipsa mijloacelor financiare necesare la achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, astfel, devenind în imposibilitate să achite creanțele sale față de S.A. „Termoelectrica”. Astfel, pentru a evita consecințele prejudiciabile, întrunind condițiile de la art. 891-892 din Codul civil, reclamanta a fost nevoită să se adreseze în interesele A.P.L.P. nr.54/39 COOP cu acțiune oblică de încasare a datoriei de la Victoria Deli.

A solicitat reclamanta încasarea de la Victoria Deli în beneficiul A.P.L.P. nr.54/39 COOP a datoriei în sumă de 6339,47 de lei pentru consumul energiei termice și încasarea în beneficiul S.A. „Termoelectrica” a sumei de 270 de lei cu titlu de taxă de stat și altor cheltuieli judiciare.

Prin hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr.54/39 COOP, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 iulie 2021, S.A. „Termoelectrica”, reprezentantă de Denis Bunduchi, în temeiul procuri Nr.79/765 din 20 decembrie 2019, a declarat apel împotriva hotărârii din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către reprezentantul S.A. „Termoelectrica”, Bunduchi Denis. A fost casată hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea depusă de S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr.54/39 COOP. A fost încasat de la Victoria Deli în beneficiul A.P.L.P. nr.54/39 COOP datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 6339,47 de lei, acumulată în perioada octombrie 2014 – martie 2019 la locul de consum – apartamentul nr. XX, str. XXXXX, mun. XXXXX. A fost încasat de la Victoria Deli în beneficiul S.A. „Termoelectrica” cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 de lei și cu titlu de taxă de stat suportate în instanța de apel în sumă de 202,50 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 7 alin.(6), art. 277 alin. (1) lit. b), art. 401 alin. (1), lit.a) din Codul civil, a conchis că, prima instanță eronat a reținut că, cererea S.A. „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 3732,47 de lei, calculate până la 29 mai 2016 a fost înaintată cu depășirea termenului prescripției extinctive, or, acțiunile pârâtei Victoria Deli, manifestate prin achitarea parțială a facturilor pentru energia termică au întrerupt cursul prescripției extinctive, considerent din care acțiunea a fost depusă în termen.

La fel, a aplicat prevederile art. 394 din Codul civil, art. 186¹ alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța de apel a subliniat că, în conformitate cu ”acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extintivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția,

creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.”

Astfel, reieșind din prevederile normelor menționate supra, urmează că: 1) excepția de tardivitate poate fi ridicată conform Codului de procedură civilă; 2) Codul de procedură civilă prevede expres că tardivitatea cererii depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, poate fi invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare; 3) cererea depusă în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate; 4) dacă se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Poitrivit suportului probatoriu, reprezentantul intimatei/pârâtei Deli Victoria, avocatul Bodrug Alexandru, deși a participat în cadrul examinării cauzei civile din speță de la etapa pregătirii acesteia pentru dezbateri judiciare, a invocat excepția de tardivitate numai la etapa pleadoriilor.

Potrivit hotărârii primei instanțe, cererea avocatului Bodrug Alexandru cu privire la excepția de tardivitate a fost examinată, a fost constatată excepția de tardivitate în privința cererii S.A. „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 3732,47 de lei, calculate până la 29 mai 2016 și a fost respinsă cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel menționat că, faza procesuală până la care poate fi invocată excepția de tardivitate este pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare. Prin urmare, reținând că, cauza se afla la etapa pledoariilor, instanța de fond eronat a examinat cererea privind excepția de tardivitate și a constatat tardivitatea parțială a cererii de chemare în judecată în motivarea hotărârii, or, în circumstanțele în care pârâtul nu a invocat excepția de tardivitate printr-o cerere înaintată la etapa pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare, prin care ar fi solicitat expres respingerea acțiunii ca tardive și partea în care aceasta este tardivă, expunerea pârâtului la etapa pledoariilor cu privire la acest aspect este neîntemeiată.

În această ordine de idei, instanța de apel a mai subliniat că, instanța de judecată soluționează excepția de tardivitate, printr-o încheiere motivată de respingere a acțiunea ca fiind tardive, care poate fi atacată cu recurs.

La caz, prima instanță, prin hotărâre, deși a constatat tardivitatea parțială a cererii de chemare în judecată în motivarea acesteia, a respins acțiunea ca neîntemeiată. Astfel, întru cât norma procesual-civilă indică expres actul judecătoresc de dispoziție prin care instanța urmează să soluționeze excepția de tardivitate, și anume încheiere, care potrivit art. 14 alin.(3) din Codul de procedură civilă, este actul de dispoziție prin care nu se soluționează fondul cauzei, instanța de apel a conchis că, prima instanța eronat, la soluționarea fondului cauzei prin hotărâre a constatat tardivitatea parțială a acțiunii, mai mult că, cererea de chemare în judecată se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate.

Cît privește motivarea primei instanțe în temeinicia examinării excepției de tardivitate invocate la etapa pledoariilor, instanța de apel a indicat că, prin jurisprudența CtEDO (cauza Visan c. României din 24 decembrie 2008) Curtea a constatat existența încălcării dreptului de acces la o instanță în temeiul art. 6 par.1 din CEDO în cazul admiterii de către instanța de recurs a termenului de prescripție

invocat în această fază procesuală în temeiul unei prevederi legale care nu era în vigoare la data introducerii acțiunii în instanță.

La caz, la momentul introducerii acțiunii în instanță art. 186¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă, ce reglementează excepția de tardivitate era în vigoare, prin faptul că, reprezentantul pârâtei a participat la etapa pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare, nu a lipsit pârâta de posibilitatea de a-și apăra dreptul prin invocarea excepției de tardivitate.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, gradul de acces acordat de legislația în vigoare era suficient pentru a garanta dreptul părții de a fi auzit în instanță.

Corespunzător, în circumstanțele în care S.A. „Termoelectrica” a livrat energie termică la locul de consum – apartamentul nr. XX, str. XXXXXX, mun. XXXXX, gestionat de A.P.L.P. nr.54/39 COOP, care la rândul său prestează servicii de gestionare a fondului locativ subconsumatorilor – locatarilor/ proprietarilor încăperilor locative din casa respectivă, printre care și Victoria Deli, instanța de apel a reținut ca întemeiată pretenția cu privire la încasarea în beneficiul A.P.L.P. nr.54/39 COOP a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 6339,47 de lei, acumulată în perioada octombrie 2014 – martie 2019, or, obligația de achitare a plății pentru serviciile prestate de energie termică urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor finali, în speță Victoria Deli, datoria căreia, potrivit listei calculului și achitării pentru energia termică pentru încălzirea apartamentului nr. XX, str. XXXXXX, mun. XXXXX, constituie suma de 6339,47 de lei.

În consecință, dat fiind faptul că, instanța de apel a stabilit temeinicia pretențiilor înaintate prin cererea de chemare în judecată și, ca consecință necesitatea încasării de la Victoria Deli a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 6339,47 de lei, acumulată în perioada octombrie 2014 – martie 2019, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată pentru acest motiv, argumentele apelantului fiind întemeiate.

Totodată, instanța de apel aplicând prevederile art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a ajuns la concluzia că, dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului”.

Prin urmare, în circumstanțele în care a fost admis apelul declarat, casată integral hotărârea din 21 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa de la Deli Victoria în beneficiul S.A. „Termoelectrica” cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 de lei și cu titlu de taxă de stat suportate în instanța de apel în sumă de 202,50 de lei.

La 15 septembrie 2021, Victoria Deli, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atât instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 18 mai 2021 și a expediat copia participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la 16 iulie 2021 (f.d.167), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să probeze momentul recepționării acestora de către recurentă.

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 15 septembrie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestora.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 29 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimațiilor copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestora.

La 27 octombrie 2021, S.A. „Termoelectrica”, a depus referință la recursul declarat de Victoria Deli, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 din Codul de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că, reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea

eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Victoria Deli, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Victoria Deli, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru